

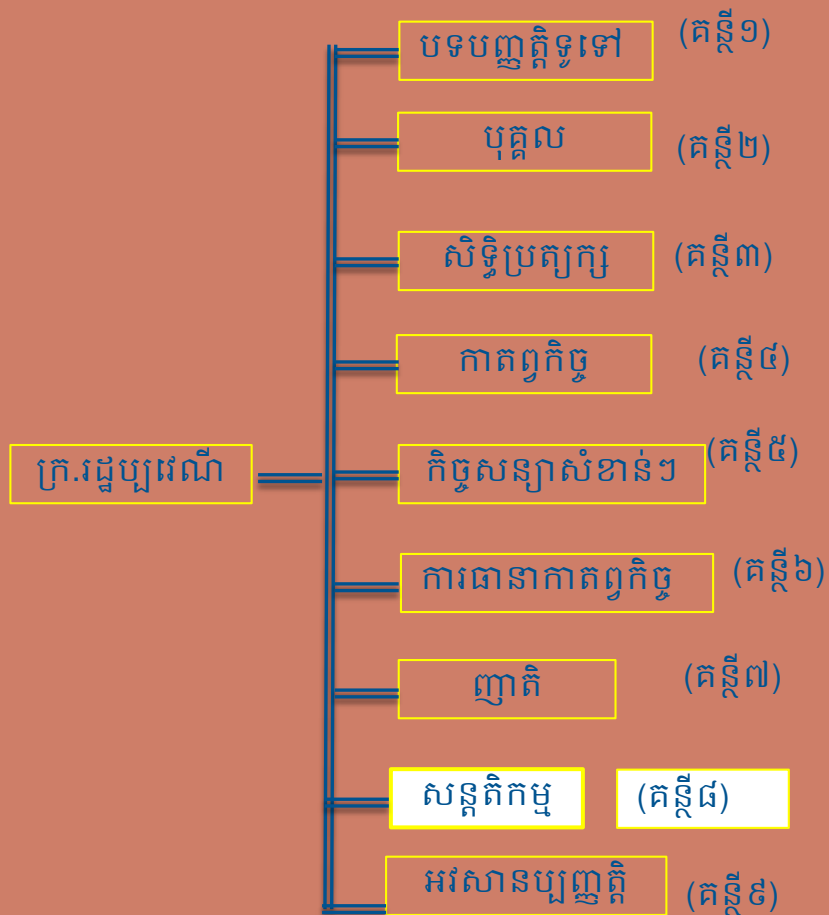
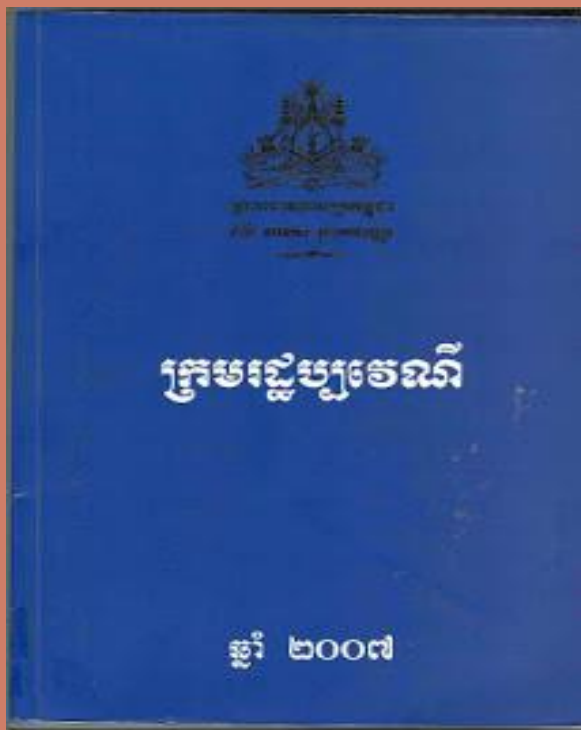
ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ

ឧទ្ទេសនាបណ្ណាល័យ

លោកប្រធាន អ៊ុយ ធីត

១៥/២៣/២០១៨

ការបែងចែកបតិក

ហេតុការ

ក. សញ្ញាណនៃសន្តតិកម្ម

១. សន្តតិជន

២. ចំណែកមតិក

ខ. ការរៀបចំបេឡបេកមតិក

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃមតិកសាសន៍

២. ការបញ្ជាក់អំពីសន្តតិជន

៣. ការបញ្ជាក់អំពីកម្មវត្ថុនៃសន្តតិកម្ម

៤. ការបញ្ជាក់អំពីភាគព្វកិច្ច

ហេតុការ

- គ. ការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃការបែងចែកមតិក
១. លំហូរនៃការទទួលរឿងក្តីសន្តិកម្ម
២. របៀបសរសេរពាក្យសុំបែងចែកមតិក
៣. ឯកសារភ្ជាប់
៤. មូលដ្ឋាននៃការវិនិច្ឆ័យ
៥. សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់

ក. សញ្ញាណនៃសន្តតិកម្ម

សន្តតិកម្ម ចាប់ផ្តើមដោយសារមរណភាពរបស់មតកជន ហើយសន្តតិកម្មត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ឬដោយផ្អែកតាមឆន្ទៈរបស់មតកជន។ សន្តតិកម្មដោយផ្អែកតាម បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ហៅថាសន្តតិកម្មតាមច្បាប់ រីឯសន្តតិកម្មដោយ ផ្អែកតាមឆន្ទៈរបស់មតកជនហៅថាសន្តតិកម្មតាមមតកសាសន៍។

ក. សញ្ញាណនៃសន្តតិកម្ម

សន្តតិកម្មចាប់ផ្តើមដោយសារមរណភាព
របស់មតកជន ហើយវាអាចជាសន្តតិកម្ម
តាមច្បាប់ ឬជាសន្តតិកម្មតាមមតកសាសន៍

១. សន្តតិជន

១.១ សន្តតិជនតាមច្បាប់

សន្តតិជនលំដាប់ទី១៖ កូនរបស់មតកជន ទោះបីជាកូនបង្កើតក្តី ឬកូនសុំក្តី។ មួយវិញទៀតបើកូនរបស់មតកជនបានទទួលមរណភាព នៅមុន ឬព្រមគ្នានឹងពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម ឬបាត់បង់សិទ្ធិសន្តតិកម្ម របបសន្តតិកម្មជំនួសនឹងត្រូវបានយកមកអនុវត្ត។

១. សន្តតិជន

ឌីពុក ស្លាប់បាន
បន្សល់មតិកឱ្យកូន

ឌីពុក

កូនរបស់មតិកជនជា
សន្តតិជនលំដាប់ទី១

www.AsVector.com

កូន

១. សន្តតិជន

ចៃដន្យ A និង B ស្លាប់ក្នុងគ្រោះ
ថ្នាក់ចរាចរណ៍ជាមួយគ្នា

ដូចនេះ C ជា
សន្តតិកម្មជំនួស

www.AsVector.com

A ឪពុក

B កូនរបស់ A

C កូនរបស់ B

១. សន្តតិជន

សន្តតិជនលំដាប់ទី២៖ ប្រសិនបើ មតិកជន ពុំមានបច្ចាញាតិ ផ្ទាល់នោះទេ បុព្វបុត្រាតិផ្ទាល់ ដូចជា ឪពុកម្តាយ ជីដូនជីតា ជាអាទិ៍ នឹងត្រូវទទួលបន្តមតិកនោះ។

ដូចនេះ A ជាអ្នកទទួល នៅទ្រព្យសម្បត្តិនោះ។ A ជាសន្តតិជនលំដាប់ទី២។

ដោយ B គ្មានបច្ចាញាតិផ្ទាល់នោះទេ រូបរបស់ B ត្រូវធ្លាក់ទៅលើបុព្វបុត្រាតិផ្ទាល់ B ។

A ឪពុក

B កូនរបស់ A

១. សន្តតិជន

សន្តតិជនលំដាប់ទី៣៖ បើមតកជនគ្មានបច្ចាញាតិផ្ទាល់ និងបុព្វ
ញាតិផ្ទាល់នោះទេ បងប្អូនបង្កើតរបស់មតកជន ត្រូវក្លាយជាសន្តតិជន
ដែលមានលំដាប់ទី៣។

A បានស្លាប់ហើយបានបន្សល់រថយន្ត១គ្រឿង ដោយ
A មិនមានបុព្វញាតិផ្ទាល់ និងបច្ចាញាតិផ្ទាល់។ ដូចនេះ
រថយន្តនោះត្រូវធ្លាក់មក B ដែលជាបងប្អូនបង្កើតរបស់
A ត្រូវជាសន្តតិជនលំដាប់ទី៣

A ជាមតកជន

B ជាប្អូនបង្កើតរបស់ A

១. សន្តតិជន

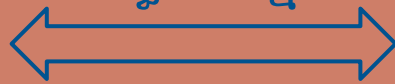
សន្តតិជនជានិច្ច៖ សហព័ទ្ធរបស់មតកជន ត្រូវក្លាយជាសន្តតិជនជានិច្ច(មាត្រា ១១៦១.១)។

A មានឡាន និងផ្ទះដែល ជាទ្រព្យ របស់ខ្លួន។

A

A និង B ជាសហ ព័ទ្ធនឹងគ្នា

B

C កូន

B និង C ជាសន្តតិ ជន ដោយ C ជា សន្តតិជនលំដាប់ ទី១ ចំណែក B ជា សន្តតិជនជានិច្ច។

១. សន្តតិជន

១.២ អភ័ព្វបុគ្គលនៃសន្តតិកម្ម

អភ័ព្វបុគ្គល ជាជនគ្មានលក្ខណៈសម្បត្តិក្នុងការទទួលបាននូវសន្តតិកម្ម ដោយមានមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

ក. ទទួលទោស ដោយមានចេតនាធ្វើឃាត ឬប៉ុនប៉ងធ្វើឃាតមតកជនឬអ្នកមានលំដាប់សន្តតិកម្មមុន ឬស្មើ ទោះបីដោយប្រយោល ឬដោយផ្ទាល់ក្តី

ខ. បុគ្គលដែលបានដឹងអំពីការសម្លាប់មតកជន ប៉ុន្តែមិនរាយការណ៍ ឬមិនប្តឹងលើកលែងតែបុគ្គល នោះមិនអាចវិនិច្ឆ័យល្អ ឬអាក្រក់ ឬអ្នកសម្លាប់ជាសហព័ទ្ធ ឬញាតិលោហិតខ្សែផ្ទាល់

១. សន្ទតិជន

គ. បុគ្គលដែលបានរារាំងមតិកជន ក្នុងការលុបចោល ឬកែប្រែមតិកសាសន៍ ដោយឆបោក ឬគម្រាមកំហែង

ឃ. បុគ្គលដែលបានឱ្យមតិកជនធ្វើ ឬលុបចោល ឬកែប្រែមតិកសាសន៍ដោយឆបោក ឬគម្រាមកំហែង

ង. បុគ្គលដែលបានក្លែង កែបន្លំ បំផ្លាញ ឬលាក់ទុកនូវមតិកសាសន៍របស់មតិកជន។

១. សន្តតិជន

ករណី «កី»

ដោយ A បានសម្លាប់ឪពុក
របស់ខ្លួនដូចនេះ A ត្រូវផ្ដន្ទា
ទោសឱ្យជាប់ពន្ធនាគារពីបទ
យាតកម្ម។
ដូចនេះ តាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី
A ក៏ជាអភ័ព្វបុគ្គលដែរ។

A

១. សន្តតិជន

១.៣ ការផ្តាច់មតិកពីសន្តតិជន

ប្រសិនបើម្ចាស់ទ្រព្យ មានឆន្ទៈមិនប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យទៅសន្តតិជន នៅពេលខ្លួនទទួលមរណភាព ម្ចាស់ទ្រព្យអាចផ្តាច់មតិកពីសន្តតិជន តាមផ្លូវតុលាការ ឬកំណត់ក្នុងមតិកសាសន៍។

១. សន្តតិជន

-តាមផ្លូវតុលាការ៖ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំដីកាសម្រេចផ្តាច់មតិក
ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងមូលហេតុណាមួយដូចជា៖

ក. ធ្វើបាបមតិកជន

ខ. ប្រមាថមតិកជន

គ. អាចមើលថែទាំមតិកជនបាន នៅពេលមានជម្ងឺ ប៉ុន្តែមិន
មើលថែទាំ

ឃ. ទទួលបានសេចក្តីសម្រេចពីតុលាការ ដាក់ពន្ធនាគារមួយ
ជីវិត

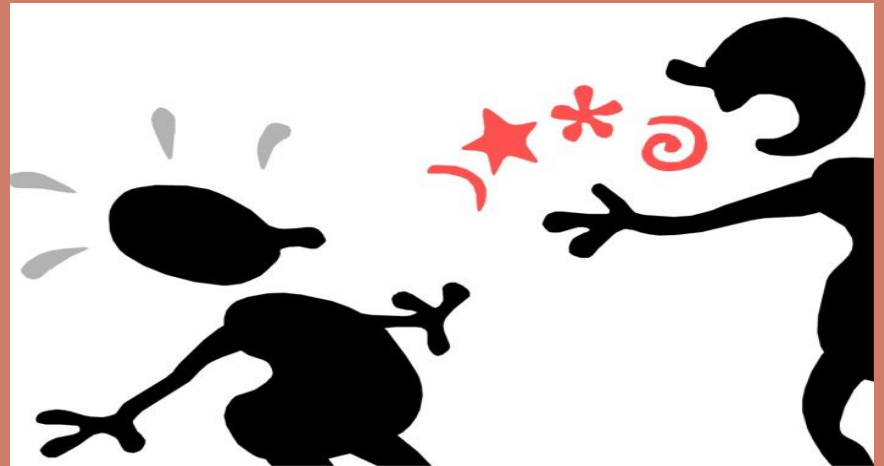
ង. ប្រព្រឹត្តអំពើល្មើសធ្ងន់ធ្ងរ គួរឱ្យកត់សំគាល់ ជាអាទិ៍។

១. សន្តតិជន

ករណី«កី»

ករណី«ខ»

កូន បានវាយធ្វើបាបឪពុកក្នុង
ករណីនេះ ឪពុកអាចផ្តាច់មតិក
ពីកូននោះបាន ដោយប្រើយន្ត
ការតុលាការ។

កូន បានដេរប្រមាថឪពុកជា
ញឹកញាប់ករណីនេះ ឪពុកអាច
ផ្តាច់ មតិកពីកូននោះបាន
ដោយប្រើយន្តការតុលាការ។

១. សន្តតិជន

- តាមការកំណត់ក្នុងមតិកសាសន៍៖ គឺម្ចាស់បណ្ណាំបានធ្វើមតិកសាសន៍ ផ្តាច់មតិកពីសន្តតិជន អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យផ្តាច់មតិកពីសន្តតិជននោះនៅពេលដែលមតិកសាសន៍នោះ បង្កើតអានុភាព។

១. សន្តតិជន

លិខិតបណ្តាំមានខ្លឹមសារថាផ្តាច់មតិកពីសន្តតិជន

©Seamartini Graphics * illustrationsOf.com/1081923

អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍របស់មតិកជន បានដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការឱ្យផ្តាច់មតិកពីសន្តតិជននៅពេលមតិកជនទទួលមរណភាព

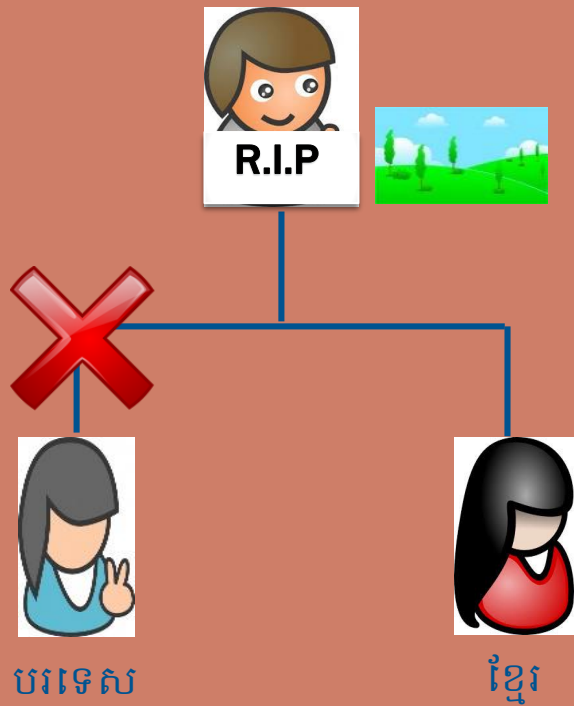
មតិកជន

អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍

១. សន្តតិជន

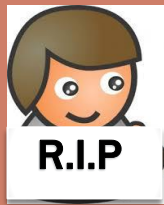
ករណីសន្តតិជនមានសញ្ញាតិបរទេស និងសញ្ញាតិខ្មែរ

ករណីនេះ ដីបានទៅសន្តតិជន
ដែលមានសញ្ញាតិខ្មែរ។ ដូចនេះ
មានសំនួរចោទឡើងថា តើ
សន្តតិជនដែលមានសញ្ញាតិ
បរទេសអាចទទួលបាននូវ
ចំណែកជាមួយសន្តតិជន
សញ្ញាតិខ្មែរដែរឬទេ?

១. សន្តតិជន

ករណីសន្តតិជនជនបរទេសទាំងអស់ហើយអាចលក់ដីក្នុងអំឡុងពេល០៣ខែ

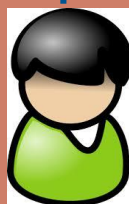
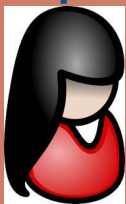

សន្តតិជនដែលជាជនបរទេសមិនអាច
មានសិទ្ធិលើដីទេ

ដូចនេះករណីដែលសន្តតិជនជាជន
បរទេស នោះដីនឹងក្លាយជានីតិបុគ្គលមតិក

ហើយត្រូវលក់ដីនោះ ក្នុងអំឡុងពេល០៣
ខែ គិតចាប់ពីពេលដែលសហសន្តតិជនទាំង
អស់នោះយល់ព្រមជាឯកច្ឆន

ចំណែកថ្លៃដែលលក់បានក្លាយជាមតិក នាំ
ឱ្យនីតិបុគ្គលមតិកត្រូវលក់។

បរទេស

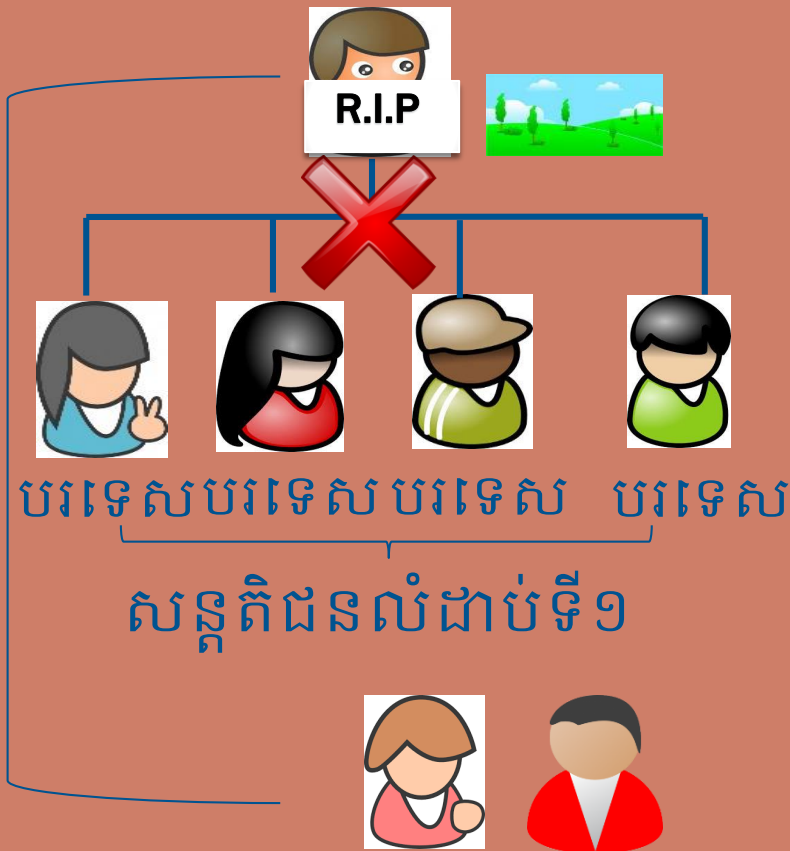
បរទេស

បរទេស

បរទេស

១. សន្តតិជន

ករណីសន្តតិជនមិនអាចលក់ក្នុងអំឡុងពេល០៣ខែ

ក្នុងករណីដែលសន្តតិជនលំដាប់ទី១មិនអាចចាត់ចែងក្នុងអំឡុងពេល០៣ខែ ដូចនេះ កម្មសិទ្ធិនៃដីនោះនឹងត្រូវបានធ្លាក់ទៅសន្តតិជនដែលមានលំដាប់បន្ទាប់ដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរ។

១. សន្តតិជន

១.៤ ការយល់ព្រមទទួល និងការបោះបង់សន្តតិកម្ម

សន្តតិជនត្រូវធ្វើការយល់ព្រម ឬបោះបង់សន្តតិកម្ម ទាំងស្រុង ឬដោយកម្រិតនៅក្នុងអំឡុងពេល០៣ ខែ គិតចាប់ពី ពេលដែលបានដឹងថា សន្តតិកម្មចំពោះខ្លួនបានចាប់ផ្តើមដោយ អំឡុងពេលនេះ អាចពន្យារពេលបាន តាមរយៈពាក្យសុំទៅ តុលាការ ដើម្បីទុកលទ្ធភាពឱ្យសន្តតិជនធ្វើការស្រាវជ្រាវមតិក នៅមុនពេលបង្ហាញឆន្ទៈ យល់ព្រម ឬបោះបង់ (មាត្រា១២៤៨)។

- ករណីពិសេសនៃអំឡុងពេលមានដូចជា៖

១. សន្តតិជន

១. ការពន្យារពេលដោយតុលាការ(មាត្រា១២៤៨)

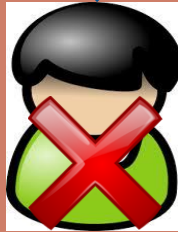
A មតិកជន

A មានទ្រព្យ៖ ឡាន ផ្ទះ និងដី ហើយបានសរសេរថា ទុកឱ្យ B បន្ទាប់ពីខ្លួនស្លាប់

B កូនរបស់ A

B ដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការដើម្បីពន្យារពេល ក្នុងការស្រាវជ្រាវមតិកមុនពេលយល់ព្រម ឬបោះបង់។

តុលាការ J

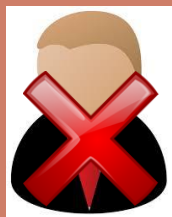

តុលាការអាចយល់ព្រមពន្យារពេលបើមានមូលហេតុសមរម្យ ដូចជា ទ្រព្យមានច្រើនប្រភេទ នៅទូទាំងផ្សេងៗគ្នា និងមានប្រតិបត្តិការច្រើន ជាអាទិ៍

១. សន្តតិជន

២. បើសន្តតិជនទទួលមរណភាព(មាត្រា១២៤៩)

A មតិកជន

A មានទ្រព្យ៖ ឡាន ផ្ទះ និងដី ហើយបានសរសេរថា ទុកឱ្យ B បន្ទាប់ពីខ្លួនស្លាប់

B កូនរបស់ A

B បានទទួលមរណភាពមុនពេលធ្វើការយល់ព្រម ឬបោះបង់នៅក្នុងអំឡុងពេលដែលច្បាប់បានកំណត់។

C កូនរបស់ B

ដូចនេះ មតិកនឹងធ្លាក់ទៅ C ដែលជាសន្តតិជនរបស់ B ហេតុនេះអំឡុងពេលត្រូវគិតចាប់ពីពេលដែល C បានដឹងថាសន្តតិកម្មចាប់ផ្តើមចំពោះខ្លួន។

១. សន្តតិជន

៣. បើសន្តតិជនជាអនីតិជន ជាអាទិ៍ (មាត្រា ១២៥០)

A មតកជន

A មានទ្រព្យ៖ ឡាន ផ្ទះ និងដី ហើយបានសរសេរថា ទុកឱ្យ B បន្ទាប់ពីខ្លួនស្លាប់

A កូនរបស់ B

ករណីដែលអនីតិជនជាសន្តតិជនបែបនេះ អំឡុងពេលនៃការយល់ព្រម ឬបោះបង់ គឺ ត្រូវគិតចាប់ពីពេលដែលអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់របស់ B បានដឹងថាសន្តតិកម្មបានចាប់ផ្តើមចំពោះ B ។

១. សន្តតិជន

៤. បើសន្តតិជនមិនដឹងអំពីអត្ថិភាពនៃកាតព្វកិច្ច(មាត្រា ១២៥១)

A មតភកជន

A ជាម្ចាស់ហាងពេជ្រដែលធំជាងគេមួយ កន្លែងនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ហើយបើពេលខ្លួន ស្លាប់ទៅ A នឹងទុកនៅហាងនោះឱ្យទៅកូន។ តែ A ក៏មានទ្រព្យអកម្មដ៏ច្រើនផងដែរ។

B កូន A

ក្នុងករណីនេះ ដោយ B មិនអាចដឹងថា A ជំពាក់ បំណុលគេដ៏ច្រើនបែបនេះ ព្រោះតែគិតថាស្ថានភាព ជំនួញរបស់ឪពុកខ្លួនធំ។ ដូចនេះ ការគិតអំឡុងពេល នៃការយល់ព្រម ឬបោះបង់ ត្រូវគិតចាប់ពីពេលដែល សន្តតិជនបានដឹងអំពីបំណុលនោះ។

១. សន្តតិជន

(១) ការយល់ព្រមមាន០២គឺ៖

-ការយល់ព្រមទាំងស្រុង៖ ក្នុងករណីដែលសន្តតិជនទទួលយល់ព្រមទាំងស្រុងនូវសន្តតិកម្ម មានន័យថា សន្តតិជនត្រូវទទួលបន្ទុកដោយគ្មានកម្រិតនូវសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់មតកជន ដោយតម្រូវឱ្យបង្ហាញឆន្ទៈជាការគ្រប់គ្រាន់ មានន័យថា មិនចាំបាច់ដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការ ដូចករណីយល់ព្រមដោយកម្រិត ឬបោះបង់សន្តតិកម្មនោះឡើយ (មាត្រា ១២៥៤) ។

១. សន្តិសុខ

A មាន ឡាន ផ្ទះ និង
បំណុល ១០.០០០\$
នៅពេលស្លាប់នឹងទុក
ឱ្យ B

A មតិកជន

បំណុល
១០.០០០\$

B បានបង្ហាញឆន្ទៈថាខ្លួន
យល់ព្រមទទួលមតិក
ទាំងស្រុង នេះហៅថា
ការយល់ព្រមទាំងស្រុង

B ភ្លឺន A

១. សន្តតិជន

- ការយល់ព្រមមានកម្រិត៖ ការយល់ព្រមដោយមានកម្រិត មានខ្លឹមសារថា ធ្វើសកម្មភាពនៃសន្តតិកម្មដែលបម្រុងសម្រាប់សង កាតព្វកិច្ចនឹងទទួលដោយសន្តតិកម្ម ត្រឹមកម្រិតទទួលដោយសន្តតិ កម្ម មានន័យថាសន្តតិជនក្លាយទៅជាកូនបំណុល ដោយទទួលនូវ សន្តតិកម្មនៃកាតព្វកិច្ចទាំងអស់របស់មតិកជន ប៉ុន្តែសន្តតិជនអាច កម្រិតការទទួលខុសត្រូវបានត្រឹមកម្រិតនៃចំណែកមតិក លើកលែង សន្តតិជនសងកាតព្វកិច្ចដោយស្ម័គ្រចិត្ត (មាត្រា១២៥៦)។

១. សន្តតិជន

+ វិធី៖ ដើម្បីធ្វើការយល់ព្រមដោយមានកម្រិត សន្តតិជន ត្រូវដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការក្នុងអំឡុងពេល ០៣ខែ គិតចាប់ពី ពេលដឹងថាសន្តតិកម្មបានចាប់ផ្តើមចំពោះខ្លួន ប៉ុន្តែអំឡុងពេល នេះអាចពន្យារពេលបាន បើមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ តាម ពាក្យសុំរបស់សាមីខ្លួន(មាត្រា១២៥៧)។

១. សន្តតិជន

+ អានុភាព ៖ អានុភាពនៃការយល់ព្រមដោយកម្រិត ដែលមានខ្លឹមសារថា ម្ចាស់បំណុលរបស់មតកជន មិនអាចទាមទារឱ្យសន្តតិជនទទួលខុសត្រូវចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សន្តតិជន នោះបានឡើយ(មាត្រា ១២៥៨)។

+ ការយល់ព្រមដោយមានកម្រិតកើតឡើងមុនការយល់ព្រមតាមច្បាប់៖ សន្តតិជនយល់ព្រមដោយកម្រិត បើមានមូលហេតុដែលជាការទទួលខុសត្រូវទាំងតាមផ្លូវច្បាប់ ផលប្រយោជន៍នៃការយល់ព្រមដោយកម្រិតត្រូវបានបាត់បង់(មាត្រា ១២៥៩)។

១. សន្តតិជន

A មាន ឡាន ផ្ទះ និង
បំណុល ១០.០០០\$ នៅ
ពេលស្លាប់នឹងទុកឱ្យ B

A មតិកជន

B បានបង្ហាញឆន្ទៈថាខ្លួនយល់
ព្រមទទួលតែ ផ្ទះ និងបំណុល
៥.០០០\$ ប៉ុណ្ណោះនេះ ហៅថា
ការយល់ព្រមដោយកម្រិត។

B កូន A

១. សន្តតិជន

(២) ការបោះបង់ (មាត្រា១២៦០ មាត្រា១២៦១)

- វិធី៖ បុគ្គលដែលមានបំណងបោះបង់សន្តតិកម្ម ត្រូវដាក់ ពាក្យសុំទៅតុលាការនៅក្នុងអំឡុងពេល ០៣ ខែ គិតចាប់ពីពេល ដឹងថាសន្តតិកម្មចាប់ផ្តើមចំពោះខ្លួនលើកលែងតែមានពាក្យសុំទៅ តុលាការ ហើយតុលាការអនុញ្ញាត។

- អានុភាព៖ បុគ្គលដែលបានបោះបង់សន្តតិកម្ម ត្រូវចាត់ ទុកថា បុគ្គលនោះ មិនមែនជាសន្តតិជនតាំងពីដំបូងមក។

១. សន្តតិជន

A មាន ឡាន ផ្ទះ និង
បំណុល ១០០.០០០\$ នៅ
ពេលស្លាប់នឹងទុកឱ្យ B

A មតិកជន

B បានដាក់ពាក្យសុំទៅ
តុលាការថាខ្លួនបោះបង់សន្តតិ
កម្មរបស់ A នេះហៅថា ការ
បោះបង់សន្តតិកម្ម។

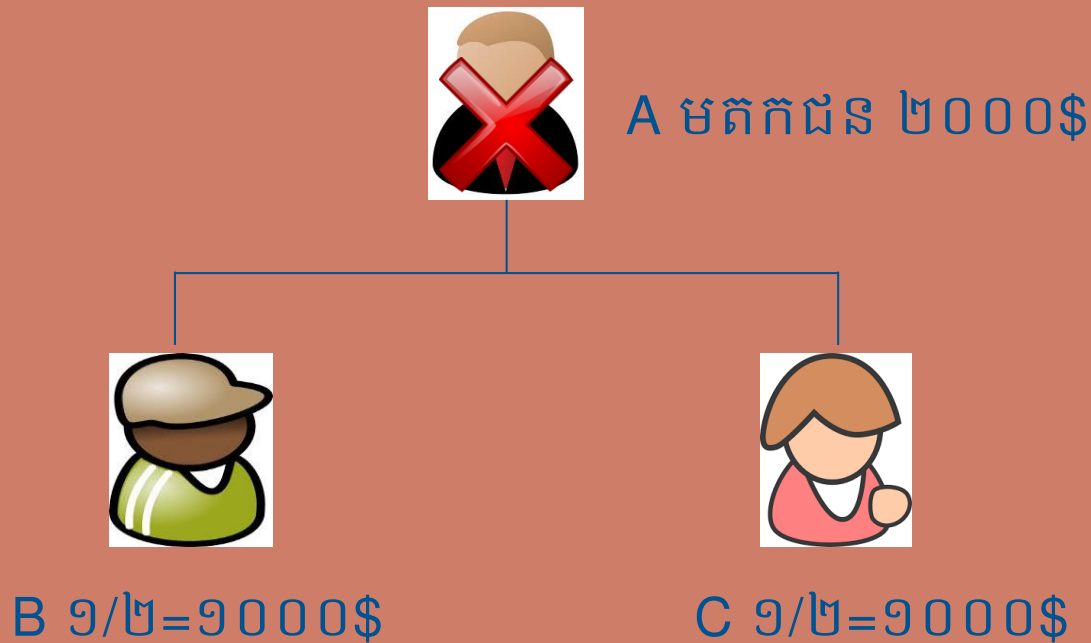

B កូន A

២. ចំណែកមតិក

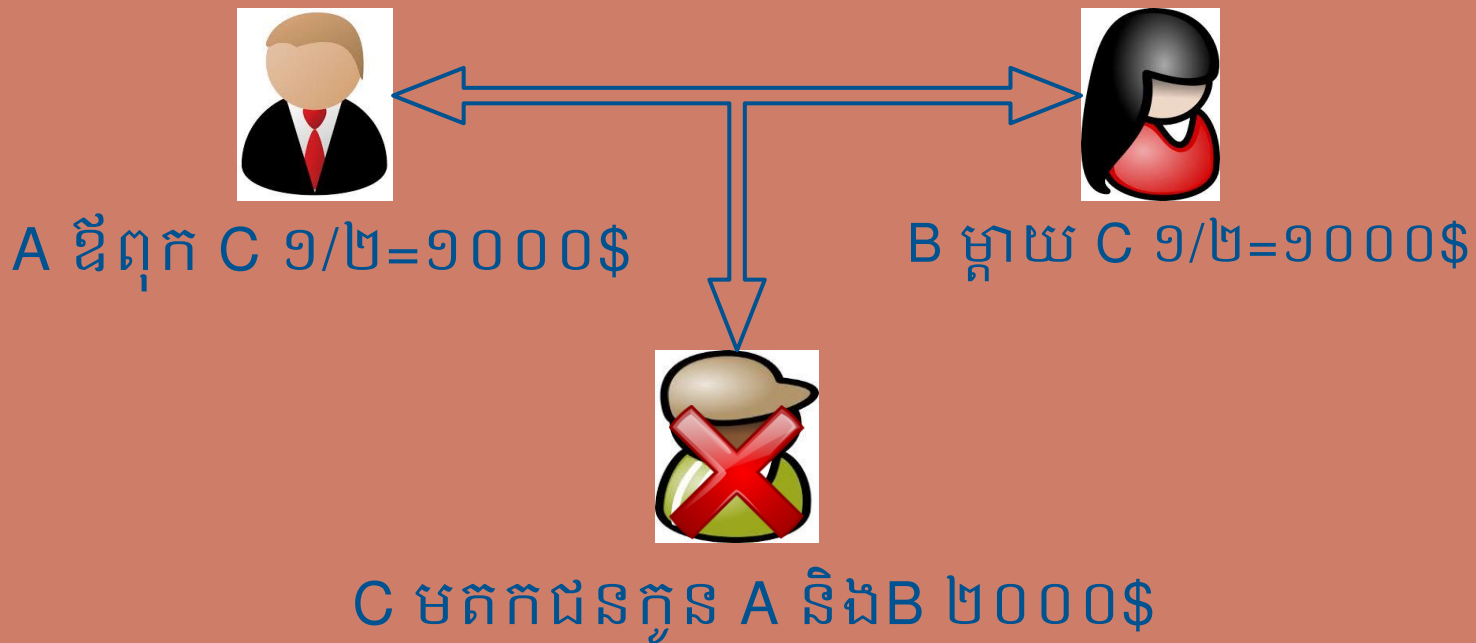
២.១ ចំណែកសន្តតិកម្មតាមច្បាប់

- ករណីសន្តតិជន ជាកូន ចំណែកសន្តតិកម្មរបស់កូននីមួយៗ គឺស្មើភាគគ្នា(មាត្រា១១៥៦.២)។

២. ចំណែកមតិក

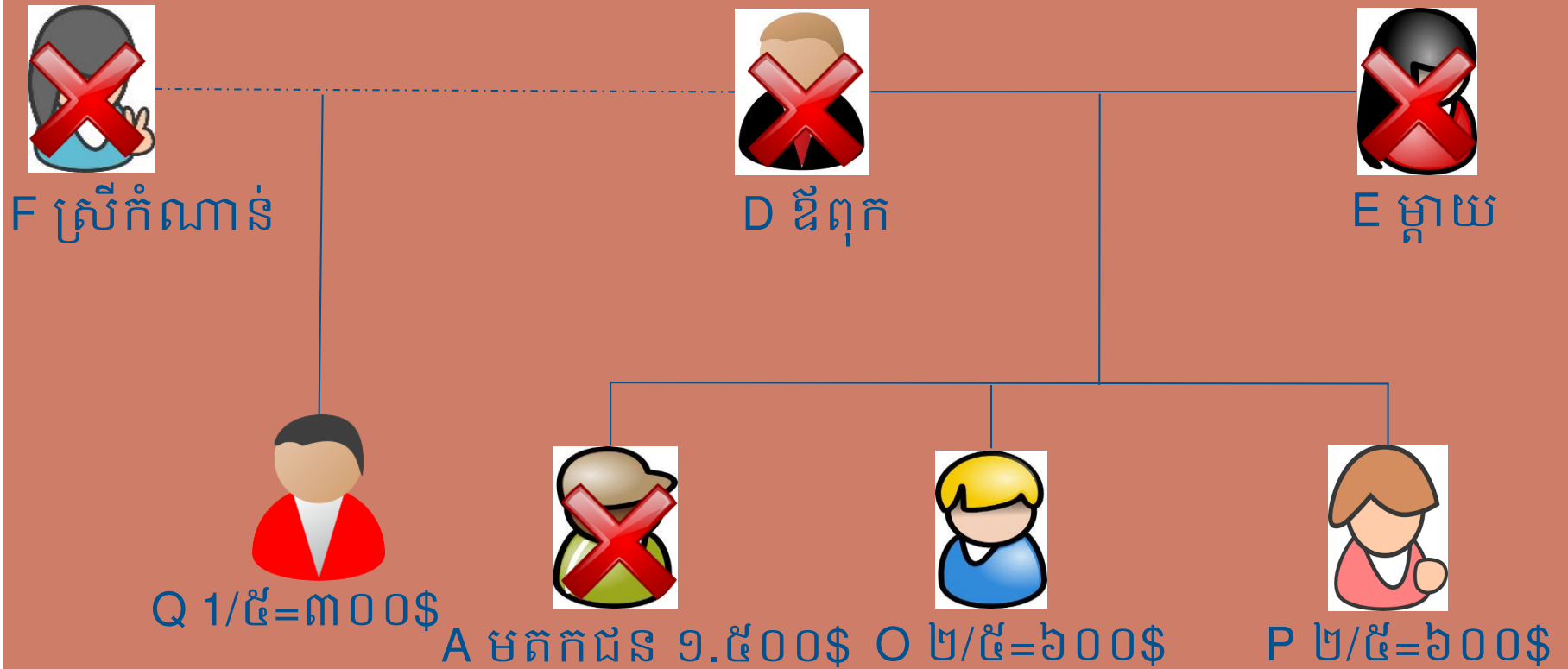
- ករណីមតិកជនពុំមានបច្ចាញាតិផ្ទាល់ បុព្វបុត្រាតិផ្ទាល់របស់មតិក ជននឹងទទួលបានចំណែកមតិកស្មើៗគ្នា(មាត្រា១១៥៩)។

២. ចំណែកមតិក

- ករណីមតិកជនពុំមានបច្ចាញាតិផ្ទាល់ និងបុព្វបុត្រាតិផ្ទាល់ បើបងប្អូនបង្កើតរបស់មតិកជនមានចំនួនច្រើននាក់នឹងទទួលបាន ចំណែកមតិកស្មើៗគ្នា។ ប៉ុន្តែចំណែកមតិករបស់បងប្អូនបង្កើត ដែលមានឪពុក ឬម្តាយតែម្នាក់នឹងទទួលបានចំណែកមតិកតែ១/២ នៃចំណែកមតិករបស់បងប្អូនបង្កើត ដែលមានឪពុកម្តាយទាំង សងខាងដូចគ្នា (មាត្រា១១៦០)។

២. ចំណែកបឋម

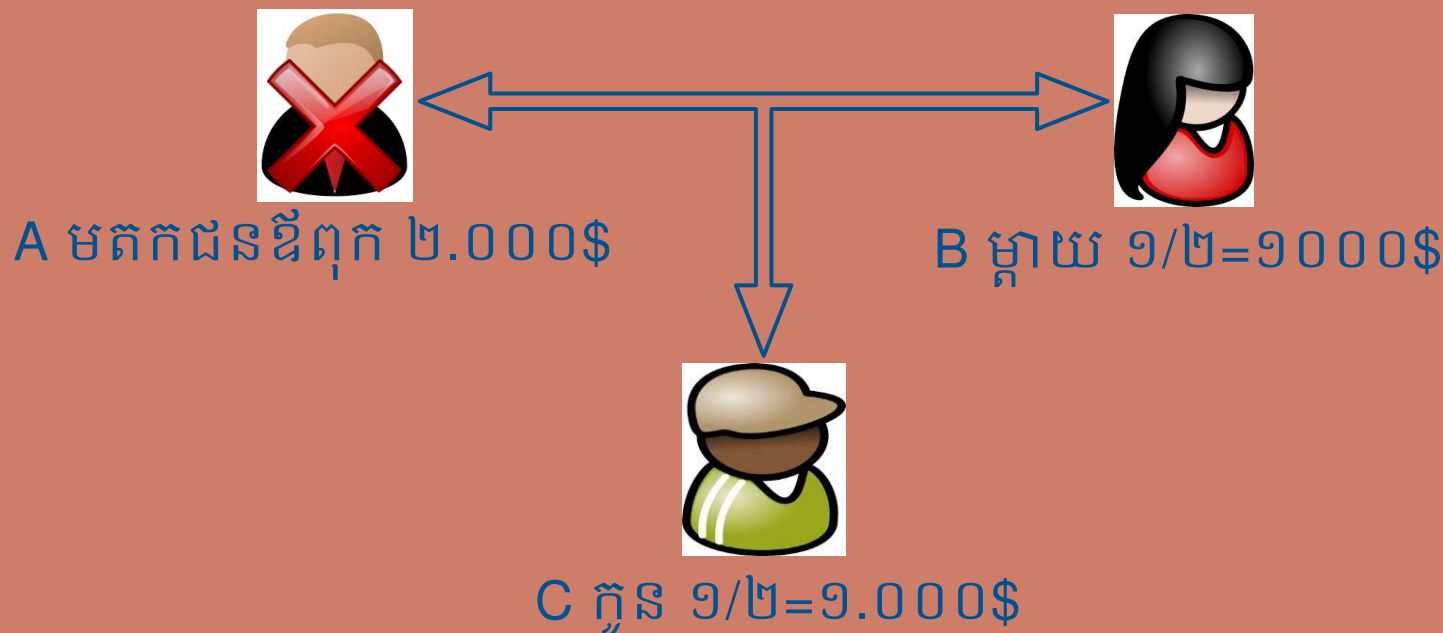

២. ចំណែកមតិក

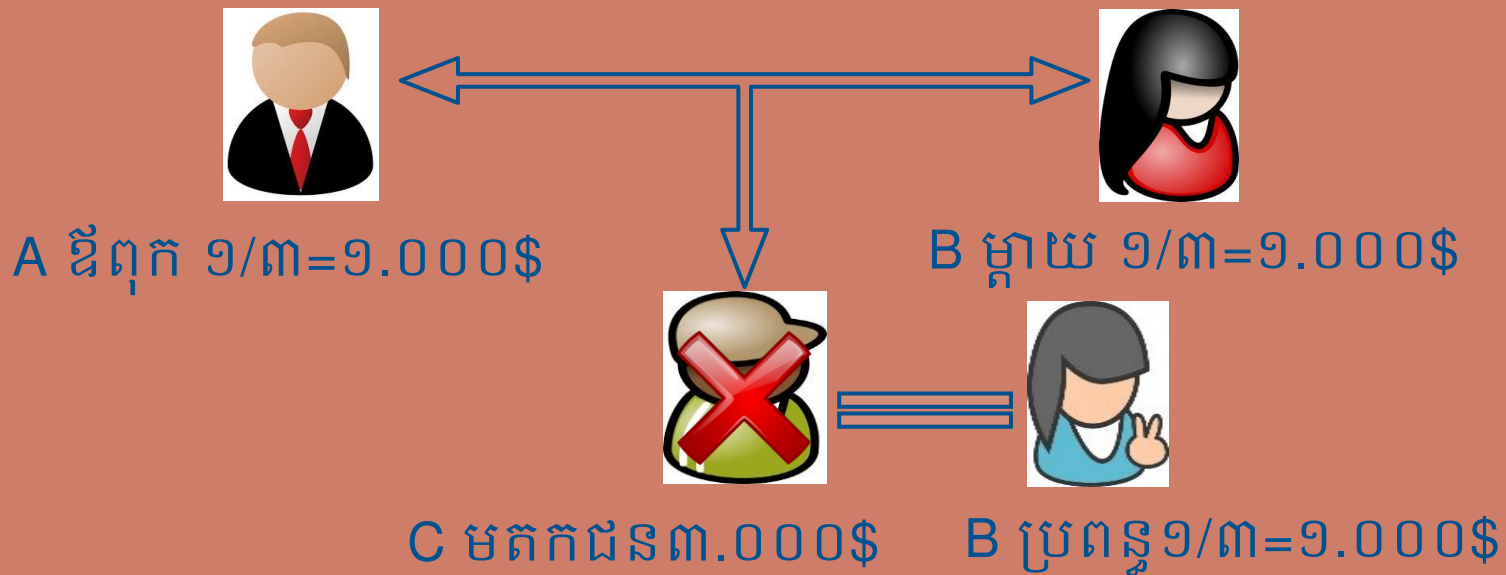
ប្រសិនបើសហព័ទ្ធរបស់មតិកជន និងបុគ្គលផ្សេងទៀតក្លាយជាសន្តតិជន ចំណែកមតិកត្រូវធ្វើការបែកចែកដូចខាងក្រោម(មាត្រា១១៦២)៖

- បើសហព័ទ្ធ និងបច្ចាញាតិផ្ទាល់ ជាសន្តតិជន នាំឱ្យទទួលចំណែកមតិកស្មើៗគ្នា។

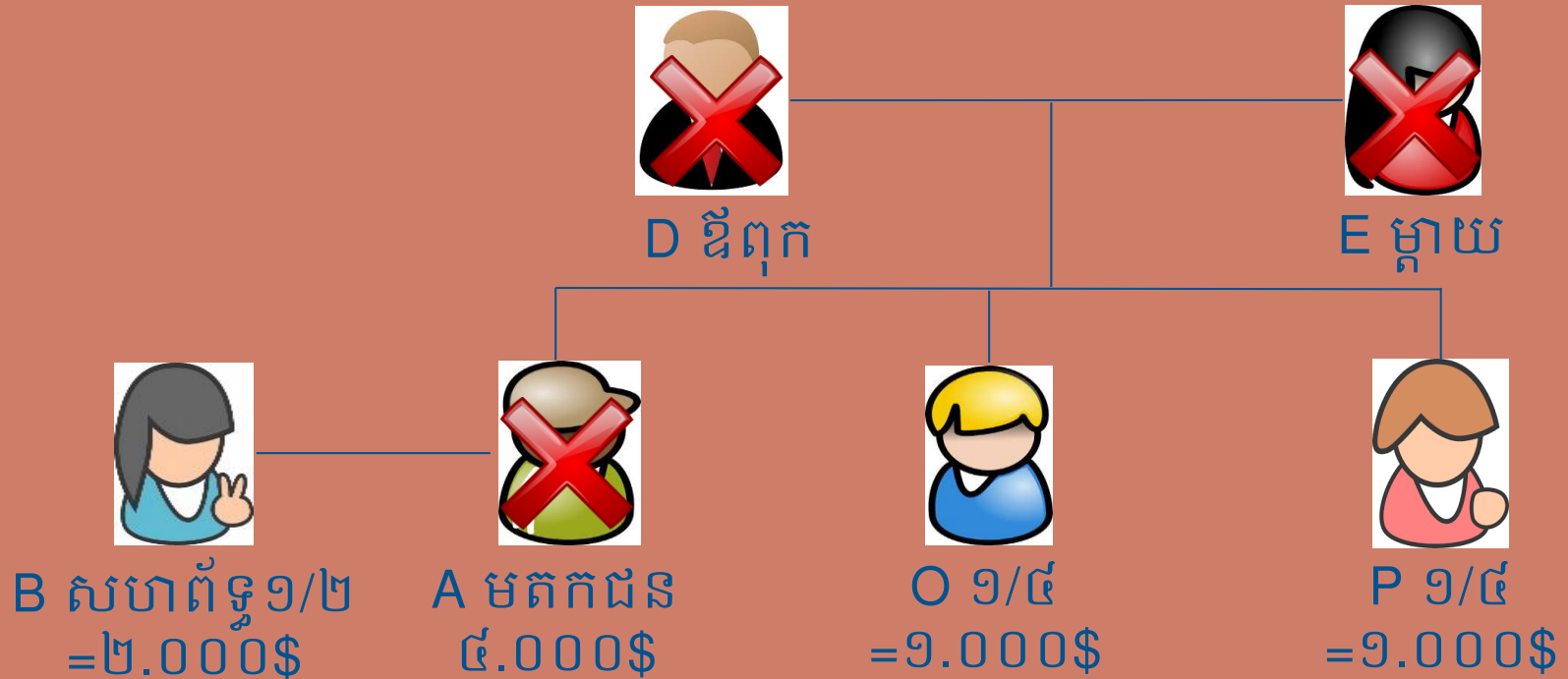
២. ចំណែកមតិក

- បើសហព័ទ្ធ និងឪពុក-ម្តាយរបស់មតិកជន ជាសន្តតិជន ចំណែកមតិករបស់សហព័ទ្ធគឺ ១/៣ រីឯឪពុក-ម្តាយគឺ២/៣។ ប៉ុន្តែបើឪពុក-ម្តាយរបស់មតិកជននៅរស់តែម្នាក់ ឪពុក ឬម្តាយ ជាមួយនឹងសហព័ទ្ធនឹងទទួលបានចំណែកមតិកស្មើៗគ្នា។

២. ចំណែកមតិក

- បើសហព័ទ្ធ និងបុព្វញ្ញាតិផ្ទាល់ក្រៅពីឪពុក-ម្តាយ ឬបងប្អូន បង្កើត ឬអ្នកជំនួសបុគ្គលទាំងនោះ ជាសន្តតិជន ចំណែកមតិក របស់សហព័ទ្ធគឺ ១/២ រីឯបុគ្គលទាំងនោះគឺ១/២។

២. ចំណែកមតិក

២.២ ផលប្រយោជន៍ពិសេស(មាត្រា ១១៦៣)

ផលប្រយោជន៍ពិសេស ជាផលប្រយោជន៍ពិសេសដែល បុគ្គលណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់ទទួលបានកម្មនៅក្នុងឌីកាស អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬហេតុការណ៍ផ្សេងទៀត ឬដើម្បីមូលធននៃជីវិត រស់នៅ ឬដែលបានទទួលអង្គុយទានពីមតកជន។

២. ចំណែកមតិក

- កម្មវត្ថុនៃការសម្រួលចំណែកមតិក៖ ជាគោលការណ៍ សន្តតិជន ត្រូវទទួលបានចំណែកមតិកស្មើគ្នា ប៉ុន្តែប្រសិនបើ មានជនដែល ទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស ហើយយើងយកចំណែកមតិកជាក់ ស្តែង ជាកម្មនៃចំណែកនោះ ទៅសន្តតិជនទាំងអស់ ដោយមិន សម្រួលចំណែកមតិករបស់ជន ដែលមានផលប្រយោជន៍ពិសេស នាំឱ្យការបំពាននូវខ្លឹមសារថា សន្តតិជនទាំងអស់ត្រូវមានចំណែក ស្មើគ្នា ដូចនេះក្រុមរដ្ឋប្បវេណីបានបញ្ញត្តិអំពីចំណែកមតិកនៃ ជនដែលទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេសតាមវិធីនៃការសម្រួល ចំណែក(មាត្រា១១៦៣ និងមាត្រា ១១៦៦)

២. ចំណែកមតិក

- វិធីសម្រួលចំណែកមតិក៖ នៅក្នុងចំណោមសហសន្តតិជន ទាំងអស់មានសន្តតិជនណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់បានទទួលនូវប្រទាន កម្ម ឬអង្គុយទានពីមតិកជន តម្លៃសរុបនៃមតិកត្រូវយកទ្រព្យរបស់ មតិកជនមាននៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម បូកបញ្ចូលតម្លៃនៃ ប្រទានកម្ម ត្រូវបានចាត់ទុកជាមតិក ហើយចំនួនទឹកប្រាក់ដែលនៅ សល់ ក្រោយពីការដកតម្លៃនៃប្រទានកម្ម ឬអង្គុយទានចេញពី ចំណែកមតិក គឺជាចំណែកមតិករបស់បុគ្គលនោះ(មាត្រា១១៦៣)។

២. ចំណែកមតិក

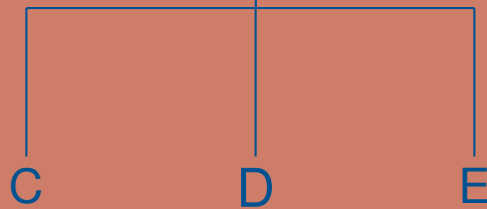
រូបមន្ត: មតិកសរុប = មតិកពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម + ផលប្រយោជន៍
ពិសេស

$$\text{ចំណែកមតិកនៃអ្នកមានផលប្រយោជន៍ពិសេស} = \frac{\text{មតិកសរុប}}{\text{ចំនួនសន្តតិកជន}} - \text{ផលប្រយោជន៍ពិសេស}$$

២. ចំណែកមតិក

ឧទាហរណ៍ទី១៖

✗
A ≡ B

មតិក \$ ៣.០០០ C ទទួលបាន
ផលប្រយោជន៍ពិសេស \$ ១.០០០

ចម្លើយ៖ $C = \frac{3.000 + 1.000}{4} - 1.000\$ = 0$

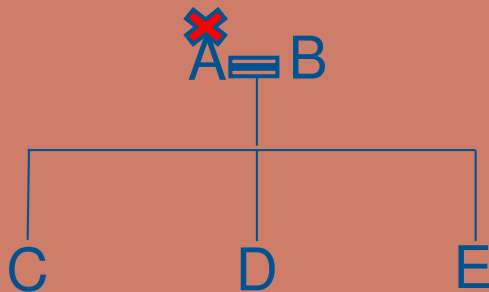
$$B=D=E = \frac{3.000 + 1.000}{4} = 1.000\$$$

ដូច្នោះ៖ C=0 , B=D=E= \$1000

២. ចំណែកមតិក

ឧទាហរណ៍ទី២៖

មតិក \$ ៣.០០០ C ទទួលបាន
ផលប្រយោជន៍ពិសេស
\$ 3.000

ចម្លើយ៖ $C = \frac{3.000 + 3.000}{4} = 1.500\$ - 3.000 = -1.500$ (លើសចំណែកមតិក)

$$B = D = E = \frac{3.000 + 3.000}{4} = 1.500\$$$

២. ចំណែកមតិក

ប៉ុន្តែមតិកជាក់ស្តែងមានតែ ៣.០០០ តែប៉ុណ្ណោះ មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សន្តតិជន០៣នាក់ ដែលត្រូវទទួលចំណែកដល់ ១៥០០ ម្នាក់ៗស្មើនឹង ៤.៥០០ នោះទេ ហេតុនេះ ត្រូវសមាមាត្រដោយម្នាក់ៗទទួលបាន ១.០០០ ហើយ C មិនទទួលបានចំណែកមតិកនោះទេ និងយោងតាមមាត្រា ១១៦៣ កថាខណ្ឌទី២ ១១៦៥នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី C ពុំចាំបាច់បង្វិលមកវិញ។ ហេតុនេះ ជាលទ្ធផលចុងក្រោយចំណែកមតិករបស់សន្តតិជនម្នាក់ៗគឺ

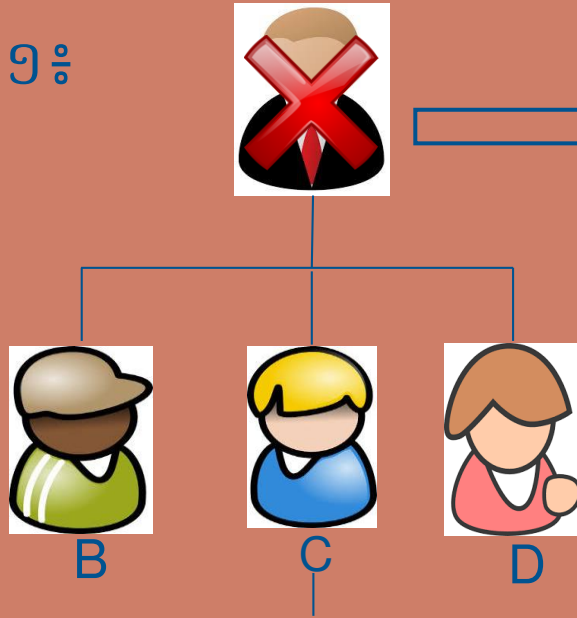
$$B=1.000 ,D=1.000,E=1.000 \text{ \& } C=0$$

២. ចំណែកបតីក

តម្លៃនៃប្រទានកម្ម(មាត្រា ១១៦៤)៖ តម្លៃនៃប្រទានកម្មដែលជាមូលដ្ឋាននៃការគណនាក្នុងករណីអ្នកទទួលផលប្រយោជន៍ពិសេស បានចាត់ចែង ឬបាត់បង់ទ្រព្យដែលទទួលបានដោយប្រទានកម្មមុនពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម ជាអាទិ៍ត្រូវយកតម្លៃនៅពេលចាត់ចែង ឬបាត់បង់ទ្រព្យនោះ។ មួយវិញទៀត ប្រសិនបើកម្មវត្ថុនៃប្រទានកម្មជារូបិយវត្ថុអាចមានការផ្លាស់ប្តូរ ប៉ុន្តែមិនមែនជាបញ្ហាសន្តតិកម្មនោះទេ គឺជាបញ្ហានៃការបកស្រាវ ថាតើត្រូវកំណត់តម្លៃនោះនៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម ឬនៅពេលចាត់ចែងជាអាទិ៍។

២. ចំណែកមតិ

ឧទាហរណ៍ទី១៖

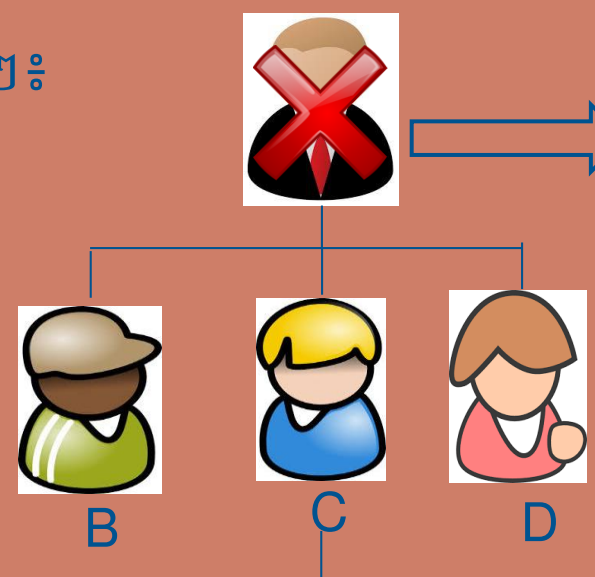
A មតិកំជន មុនពេលស្លាប់
បានឱ្យផ្ទះ ដែលមាន
តម្លៃ ៣.០០០ ឱ្យទៅ C
សម្រាប់ចំណងដៃ
អាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយមក C ក៏បានលក់ផ្ទះនោះ ក្នុងតម្លៃ ៥.០០០ បន្ទាប់ពី
លក់ផ្ទះនោះបានមួយឆ្នាំ A ក៏បានស្លាប់

ដូចនេះ តម្លៃប្រទានកម្មដែលជាមូលដ្ឋាននៃការគណនា
ផលប្រយោជន៍ពិសេសគឺ ៥.០០០ ។

២. ចំណែកមតិក

ឧទាហរណ៍ទី២៖

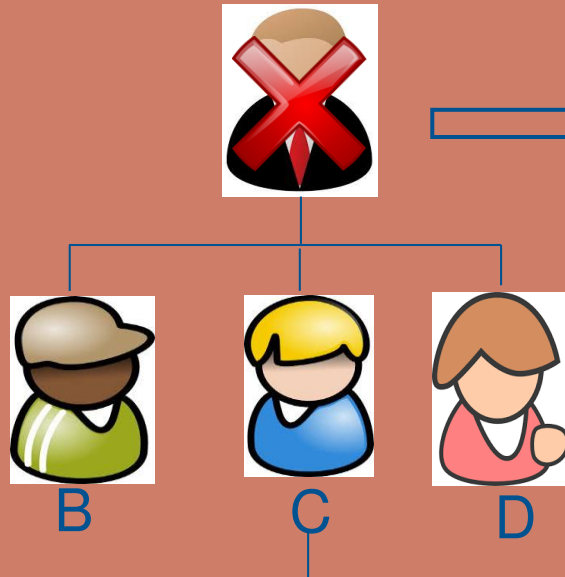
A មតិកជន មុនពេលស្លាប់
បានឱ្យផ្ទះ ដែលមាន
តម្លៃ ៣.០០០ ឱ្យទៅ C
សម្រាប់ចំណងដៃ
អាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយមក ដី-ផ្ទះនោះ បានបាក់ស្រុតចោលទៅទន្លេនៅឆ្នាំ ២០១៤
ហើយតាមការវាយតម្លៃដី-ផ្ទះនោះនៅឆ្នាំ ២០១៤ មានតម្លៃ ២.០០០។
ហើយកន្លងបាន ៣ឆ្នាំ A ក៏ស្លាប់

ដូចនេះ តម្លៃប្រទានកម្មដែលជាមូលដ្ឋាននៃការ
គណនាផលប្រយោជន៍ពិសេសគឺ ២.០០០។

២. ចំណែកបតីក

ឧទាហរណ៍ទី៣៖

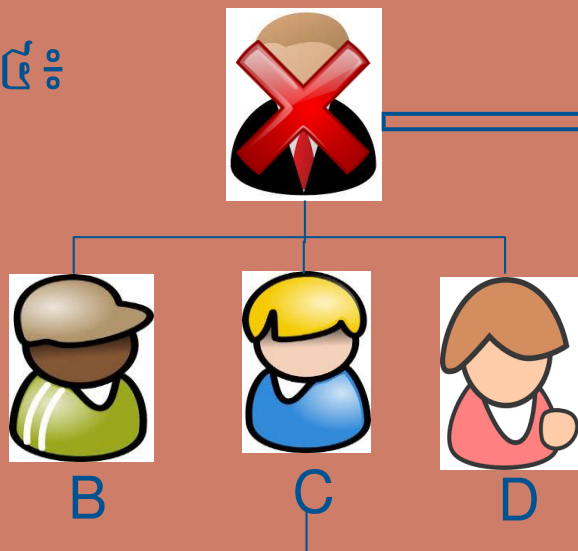
A មតិកជន មុនពេលស្លាប់
បានឱ្យផ្ទះ ដែលមាន
តម្លៃ ៣.០០០ ឱ្យទៅ C
សម្រាប់ចំណងដៃ
អាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយមក C បានកែសម្រួល និងធ្វើការប្តូរនាគលើផ្ទះនោះ ដោយ
ចំណាយអស់ ៥.០០០ ហើយបច្ចុប្បន្នផ្ទះនោះមានតម្លៃ ១០.០០០ ។
បន្ទាប់ពីកែផ្ទះនោះ បានមួយឆ្នាំ A ស្លាប់

ដូចនេះ តម្លៃប្រទានកម្មដែលជាមូលដ្ឋាននៃការ
គណនាផលប្រយោជន៍ពិសេសគឺ ៣.០០០ ។

២. ចំណែកមតិក

ឧទាហរណ៍ទី៤៖

A មតិកជន មុនពេលស្លាប់
បាន ១០.០០០\$ ឱ្យទៅ C
សម្រាប់ចំណងដៃ
អាពាហ៍ពិពាហ៍

ក្រោយមក C បានយកលុយនោះទៅធ្វើនៅធនាគារតាមរូបភាព fixed deposit សម្រាប់ រយៈពេល ០២ ឆ្នាំ ដោយទទួលបានការប្រាក់ ៩%/ឆ្នាំ ។ ០៣ ឆ្នាំក្រោយមក A ក៏ស្លាប់។

ដូចនេះ តម្លៃប្រទានកម្មដែលជាមូលដ្ឋាននៃការគណនាផលប្រយោជន៍ពិសេសគឺ ១០.០០០។

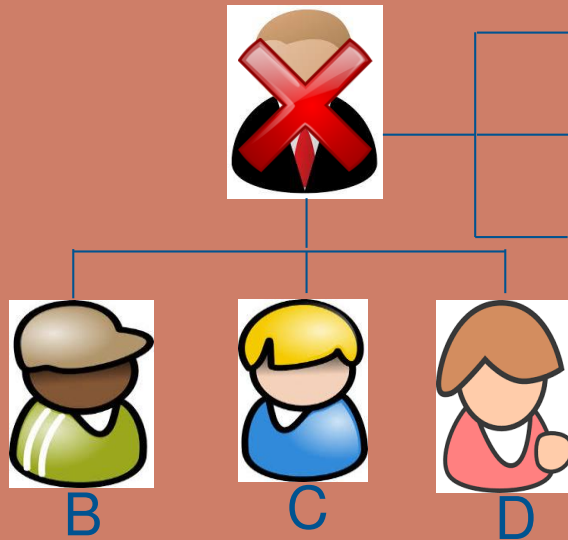
២. ចំណែកមតិក

ករណីដែលផលប្រយោជន៍ពិសេសលើសតម្លៃនៃ ចំណែកមតិក(មាត្រា ១១៦៥)៖ ទោះបីជាផលប្រយោជន៍ ពិសេសបានទទួលលើសចំណែកមតិកក៏ដោយ ក៏មិន ចាំបាច់បង្វិលសងវិញនោះទេ ហើយចំណែករបស់សន្តតិ ជនត្រូវសមាមាត្រ ។

២. ចំណែកមតិក

ឧទាហរណ៍៖

មតិក៖ ៧.០០០

C៖ ផ្ទះតម្លៃ៦.០០០ «ឱ្យពេលរៀបការ»

D៖ ឱ្យលុយនៅធនាគារចំនួន៖ ៨.០០០

$$\text{មតិកសរុប} = ៧.០០០ + ៨.០០០ + ៦.០០០ = ២១.០០០$$

$$\text{ចំណែក C} = (២១.០០០ \div ៣) - ៦.០០០ = ១.០០០$$

$$\text{ចំណែក D} = (២១.០០០ \div ៣) - ៨.០០០ = -១.០០០$$

$$\text{ចំណែក B} = (២១.០០០ \div ៣) = ៧.០០០$$

២. ចំណែកបតិក

នាំឱ្យ D មិនចាំបាច់បង្វិលសងវិញទេ។ មតិកជាក់ស្តែងមានតែ ៧.០០០ ហេតុនេះ មិនអាចឱ្យទៅ B ៧.០០០ និង C ១.០០០ នោះទេ នាំឱ្យវិធានសមាមាត្រ ត្រូវបានយកមកអនុវត្ត។

$$\text{ដូចនេះ: } C = (១.០០០ \times ៧.០០០) \div ៨.០០០ = ៨៧៥$$

$$D = (៧.០០០ \times ៧.០០០) \div ៨.០០០ = ៦.១២៥$$

២. ចំណែកមតិក

២.៣ ភាគនៃវិភាគទាន

ភាគនៃវិភាគទានគឺ ជាប្រភេទមួយនៃការសម្រួលចំណែកមតិក ដោយសារនៅក្នុងចំណោមសន្តតិជន មានបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់បានធ្វើសកម្មភាពថែរក្សា ឬបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិរបស់មតិកជន ឬថែទាំព្យាបាលមតិកជន ឬបានធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗដែលចម្រើនដល់មតិកជន។ ភាគនៃវិភាគទាន ជាការបង្រួមចំនួនមតិក ដើម្បីឱ្យមានសមភាពជាក់ស្តែងនៅក្នុងចំណោមសន្តតិជន ដោយបុគ្គលណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់បានចំណាយសម្រាប់មតិកជន មុនពេលសន្តតិកម្មចាប់ផ្តើម។

២. ចំណែកមតិក

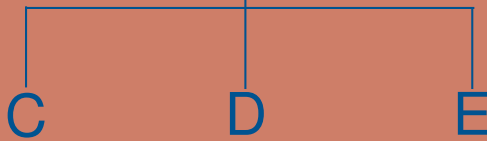
រូបមន្ត: មតិកសរុប = មតិកពេលចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម-ភាគនៃវិភាគទាន

$$\begin{array}{l} \text{ចំណែកមតិកនៃអ្នកធ្វើ} \\ \text{ភាគនៃវិភាគទាន} \end{array} = \frac{\text{មតិកជាក់ស្តែង}}{\text{ចំនួនសន្តិកជន}} + \text{ភាគនៃវិភាគទាន}$$

២. ចំណែកមតិក

ឧទាហរណ៍ទី១៖

$$\overset{\times}{A} = B$$

មតិក \$ ៣.០០០ C=១.០០០\$
(ភាគនៃវិភាគទាន)

$$\text{មតិកជាក់ស្តែង} = ៣.០០០ - ១.០០០ = ២.០០០$$

$$\text{ចម្លើយ៖ } C = \frac{២.០០០}{4} + ១.០០០ = ១.៥០០$$

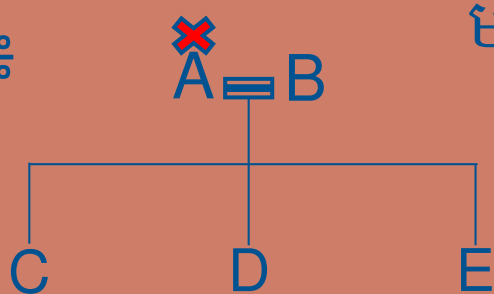
$$B=D=E = \frac{២.០០០}{4} = ៥.០០\$$$

ដូច្នេះ៖ C=១.៥០០ , B=D=E= \$៥.០០

២. ចំណែកមតិក

- ករណីភាគនៃវិភាគទាន > ចំណែកមតិកដែលមានកំណត់ក្នុងបណ្តាំមតិកត្រូវយកបណ្តាំមតិកជាគោល យោងតាមមាត្រា ១១៦៦.ក៣

ឧទាហរណ៍៖

មតិក \$ ៣.០០០ C=២.០០០\$
(ភាគនៃវិភាគទាន)

ប្រសិនបើបណ្តាំបានកំណត់ថា C=១.២០០, D=៨០០, E=១.០០០

ដោយសារមតិកសាសន៍ ឬបណ្តាំមតិកមានអានុភាពជាង ហេតុនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមបណ្តាំនាំឱ្យ C មិនទទួលបានភាគនៃវិភាគនោះទេ។

២. ចំណែកមតិក

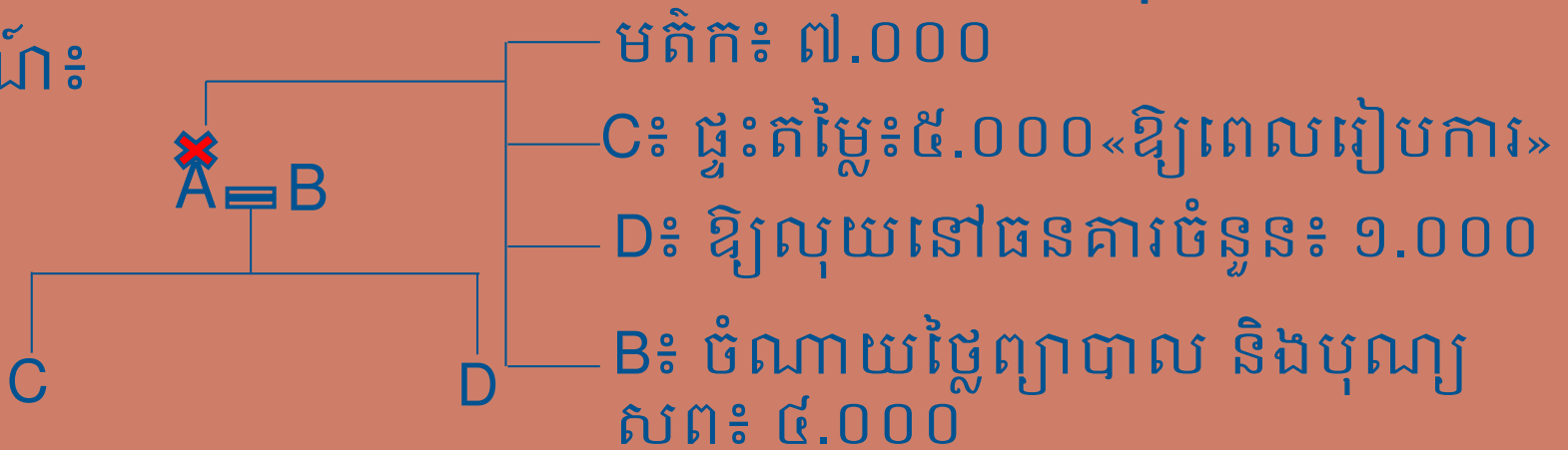
ប្រសិនបើបណ្តាំបានកំណត់ថា $C=៦០០, D=៨០០, E=១.០០០$

ដោយសារមតិកសាសន៍ ឬបណ្តាំមតិកមានអានុភាពជាង ហេតុនេះ ត្រូវអនុវត្តតាមបណ្តាំនាំឱ្យ C អាចទទួលបានភាគនៃវិភាគទាននោះ តែ ៦០០ ($៣.០០០-៦០០-៨០០-១០០០=៦០០$) ប៉ុណ្ណោះ បន្ទាប់ពី បែងចែកឱ្យ $C=៦០០, D=៨០០, E=១.០០០$ ។

២. ចំណែកមតិក

-ករណីមានភាគនៃវិភាគទាន និងផលប្រយោជន៍ពិសេសក្នុងពេលតែមួយ

ឧទាហរណ៍៖

$$\text{មតិកសរុប} = ៧.០០០ + ៥.០០០ + ១.០០០ - ៤.០០០ = ៩.០០០$$

$$\text{ចំណែក C} = (៩.០០០ \div ៣) - ៥.០០០ = -២.០០០$$

$$\text{ចំណែក D} = (៩.០០០ \div ៣) - ១.០០០ = ២.០០០$$

$$\text{ចំណែក B} = (៩.០០០ \div ៣) + ៤.០០០ = ៧.០០០$$

២. ចំណែកមតិក

C មិនចាំបាច់បង្វិលសងវិញនោះទេ។ មតិកជាក់ស្តែងមានតែ ៧.០០០ ហេតុនេះមិនអាចឱ្យទៅ B ចំនួន ៧.០០០ និង D ចំនួន ២.០០០ នោះទេ នាំឱ្យវិធានសមាមាត្រត្រូវបានយកមកអនុវត្ត៖

$$\text{ដូចនេះ: } D = (2.000 \times 7.000) \div 8.000 = 1.750$$

$$B = (7.000 \times 7.000) \div 8.000 = 6.125$$

ខ. ការរៀបចំបែបបទបតីក

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬអត្ថិភាពនៃមតិកសាសន៍

- ការបញ្ជាក់ និងការបើកលិខិតមតិកសាសន៍ (មាត្រា

១២១៣)៖

មតិកសាសន៍ដែលធ្វើឡើងក្រៅពីទម្រង់នៃលិខិតយថាភូត ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការពិនិត្យ និងបញ្ជាក់ដោយដាក់សុំទៅតុលាការ។

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃមតកសាសន៍

លិខិតមតកសាសន៍ ហើយ
បានកំណត់ឱ្យ A ជាអ្នក
ប្រតិបត្តិ

- នៅពេលចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម A ត្រូវតែដាក់ពាក្យសុំឱ្យធ្វើការពិនិត្យបញ្ជាក់ ទៅតុលាការដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ។
- ចំពោះលិខិតមតកសាសន៍បិទដោយប្រថាប់ត្រា ត្រូវបើកនៅតុលាការ បើបើកនៅក្រៅតុលាការនឹងទទួលបានពិន័យមិនលើសពី ១.០០០.០០០\$

មតកជន

A អ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនិរន្តរភាពនៃបតកសាសន៍

- ការជ្រើសរើសអ្នកប្រតិបត្តិបតកសាសន៍ (មាត្រា ១២១៨) ៖
ក្នុងករណីគ្មានអ្នកប្រតិបត្តិបតកសាសន៍ ឬបាត់បង់អ្នកប្រតិបត្តិបតកសាសន៍ តុលាការអាចជ្រើសតាំងអ្នកប្រតិបត្តិបតកសាសន៍តាមពាក្យសុំរបស់សន្តតិជន ឬអ្នកមានផលប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធ។

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនត្ថិភាពនៃមតកសាសន៍

ក្នុងករណីដែលគ្មានអ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍ ឬបាត់បង់អ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍

A អាចដាក់ពាក្យសុំទៅ
តុលាការដើម្បីឱ្យតុលាការ
ជ្រើសតាំងអ្នកប្រតិបត្តិមតក
សាសន៍

A សន្តតិជន

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនិរន្តរភាពនៃមតិកសាសន៍

- មុខងារ និងសិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍(ជ្រើសតាំងបន្ត)៖

អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ មានសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចក្នុងការគ្រប់គ្រងមតិក និងធ្វើសកម្មភាពចាំបាច់ដើម្បីប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ ហើយត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃទ្រព្យសម្បត្តិ។ លើសពីនេះទៅទៀត បើគ្មានមូលហេតុដែលពុំអាចជៀសវាងបានទេ អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ ពុំអាចឱ្យតតិយជនអនុវត្តភារកិច្ចជំនួសខ្លួនឡើយ លើកលែងតែមតិកជនបានបង្ហាញឆន្ទៈផ្សេងក្នុងមតិកសាសន៍។

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬអត្ថិភាពនៃមតិកសាសន៍

សូមសងលុយខ្ញុំចំនួន
១.០០០\$ ដែលមតិក
ជនបានជំពាក់ខ្ញុំ

ម្ចាស់បំណុលរបស់មតិកជន

យល់ព្រម

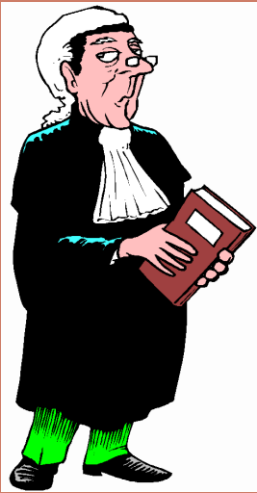
អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនិរតិភាពនៃមតិកសាសន៍

- កម្រៃរបស់អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ (មាត្រា ១២២៦) ៖
អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍អាចទទួលបានកម្រៃដែលមានកំណត់នៅក្នុងមតិកសាសន៍បាន បើពុំមានក្នុងមតិកសាសន៍នោះទេ តុលាការត្រូវកំណត់ចំនួនកម្រៃរបស់អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ ។

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនិរតិភាពនៃមតកសាសន៍

អ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍

នៅក្នុង មតកសាសន៍បានកំណត់ពីកម្រៃរបស់ អ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍ចំនួន ១.០០០\$ សម្រាប់ការងារមួយនេះ។

នៅក្នុងករណី ដែលមតកសាសន៍មិនបានកំណត់កម្រៃ អ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍អាចដាក់ពាក្យសុំទៅតុលាការ ឱ្យកំណត់ចំនួនកម្រៃរបស់ខ្លួនបាន។

១. ការបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬនិរតិភាពនៃមតិកសាសន៍

- សោហ៊ុយនៃការប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ (មាត្រា ១២២៨) ៖
សោហ៊ុយពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រតិបត្តិមតិកសាសន៍ជា បន្ទុក
នៃមតិក ប៉ុន្តែមិនអាចបន្ថយភាគីបម្រុង ដោយសារបន្ទុកនេះទេ។

២. ការបញ្ជាក់អំពីសន្តតិជន

នៅពេលសន្តតិកម្មចាប់ផ្តើម ទោះបីជាសន្តតិកម្មតាមច្បាប់ ឬសន្តតិកម្មតាមមតិកសាសន៍ក៏ដោយ យើងត្រូវធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ អត្តសញ្ញាណសន្តតិជនឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយភ្ជាប់ជាមួយ នឹងឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដែលមានទំនាក់ទំនងញាតិ ជាមួយនឹងមតិកជនដូចជា សំបុត្រកំណើត សៀវភៅស្នាក់នៅ សៀវភៅគ្រួសារ សំបុត្រមរណភាព ឬឯកសារអត្រានុកូលដ្ឋាន ផ្សេងទៀតដែលអាចបញ្ជាក់អំពីទំនាក់ទំនងញាតិ។

២. ការបញ្ជាក់អំពីសន្តិសុខ

ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ ដែលមានទំនាក់ទំនងញាតិ
ជាមួយនឹងមតិកជន៖

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សំបុត្រកំណើត

ឈ្មោះ: _____ លេខ: _____
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ: _____
 ឈ្មោះបិតា: _____
 ឈ្មោះម្តាយ: _____

ឈ្មោះ	ស៊ុន	ស៊ុន	ស៊ុន
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ			
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ			

ស្នាក់នៅ: _____
 ភូមិ: _____ ក្រុមប្រឹក្សា: _____
 ក្រុង: _____ ខណ្ឌ: _____
 រាជធានី: _____ ខេត្ត: _____

លេខ: _____ ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ: _____
 អគ្គនាយកដ្ឋានបញ្ជាក់សញ្ញាណ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
KINGDOM OF CAMBODIA
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION KING

សៀវភៅគ្រួសារ
FAMILY RECORD BOOK

ឈ្មោះត្រកូល: _____
SURNAME AND NAME

លេខ	ឈ្មោះ	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ	ភេទ	ស្ថានភាព	សញ្ជាតិ	ស្នាក់នៅ	កម្រិតសិក្សា	ស្ថានភាពការងារ	សញ្ជាតិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ROYAUME DU CAMBODGE
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
NATION RELIGION ROI

សៀវភៅត្រកូល
CARNET DE RESIDENCE

នាមត្រកូល.នាមខ្លួន
NOM ET PRENOM
 ផ្ទះលេខ: _____ ផ្លូវ: _____ ក្រុម: _____
 CHEZ. N° VOIE GROUPE
 ភូមិ. មណ្ឌល: _____
 VILLAGE
 ឃុំ. សង្កាត់: _____
 COMMUNE QUARTIER
 ក្រុង. ខណ្ឌ: _____
 VILLE. DISTRICT
 រាជធានី. ខេត្ត: _____
 CAPITALE. PROVINCE

ថ្ងៃទី ០៦ ខែ ០២ ឆ្នាំ ២០១៦
 LE _____
 អគ្គនាយកដ្ឋានបញ្ជាក់សញ្ញាណ
 អគ្គនាយកដ្ឋានបញ្ជាក់សញ្ញាណ
 អគ្គនាយកដ្ឋានបញ្ជាក់សញ្ញាណ
 អគ្គនាយកដ្ឋានបញ្ជាក់សញ្ញាណ

លេខ 31034 ០០០
 N°
 ប.ក្រលេខ 10 ទំព័រ 134
 REGISTRE. N° PAGE
 អគ្គនាយកដ្ឋានបញ្ជាក់សញ្ញាណ

៣. ការបញ្ជាក់អំពីកម្មវត្ថុនៃសន្តិកម្ម

កម្មវត្ថុនៃសន្តិកម្ម គឺជាទ្រព្យផ្ទាល់របស់មតកជន ដែលអាចជា ទ្រព្យដោយឡែក និង១/២នៃទ្រព្យរួមរបស់មតកជន បើមតកជនមាន សហព័ទ្ធ។ ទ្រព្យរបស់មតកជនអាចជា ចលនទ្រព្យអចលនទ្រព្យ ប្រាក់ នៅក្នុងគណនីយធនាគារ ឬសិទ្ធិលើបំណុលផ្សេងៗទៀត។

តម្លៃនៃកម្មវត្ថុមតិក ជាទូទៅត្រូវបានបំលែងជាប្រាក់តាមការ សន្មត ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការបែងចែកមតិក ជាទូទៅតុលាការកំណត់ តម្លៃកម្មវត្ថុមតិកត្រូវសន្មត នៅពេលសន្តិកម្មចាប់ផ្តើម។

៣. ការបញ្ជាក់អំពីកម្មវត្ថុនៃសន្តិកម្ម

មតិករជនស្លាប់
នៅថ្ងៃទី១៥ ខែ
មករាឆ្នាំ២០១៨

តម្លៃជាមូលដ្ឋាននៃទ្រព្យដែលត្រូវបំលែងជាប្រាក់ ត្រូវបានសន្មតនៅថ្ងៃទី១៥ មករា ឆ្នាំ២០១៨ គឺតម្លៃ ១០០.០០០ រថយន្តតម្លៃ ៥០.០០០ គ្រឿងអលង្ការតម្លៃ ៣០.០០០ ហេតុនេះមតិករសរុបមានតម្លៃ ១៨០.០០០។

៤. ការបញ្ជាក់អំពីភាគពូកិច្ច

នៅពេលសន្តតិកម្មចាប់ផ្តើម គប្បីស្រាវជ្រាវ ឬអាចស្វែងយល់ពី បំណុលរបស់មតិកជន ដើម្បីឱ្យមានភាពច្បាស់លាស់ ថាតើបំណុល ទាំងនោះមានកម្រិតណា ច្រើនជាង ឬតិចជាងទ្រព្យដែលបន្សល់ទុក សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការបង្ហាញឆន្ទៈទទួលយកមតិកដោយកម្រិត ឬ បោះបង់សន្តតិកម្មជា អាទិ៍។

ដើម្បីឱ្យមានភាពច្បាស់លាស់ចំពោះបំណុលរបស់មតិកជន គប្បីមានឯកសារបញ្ជាក់បំណុល ដែលអាចជាកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ ជាអាទិ៍

အာရုံစိုက်မှု၊ အားလုံး၊ အချိန်

